



W związku z tragedią pod Smoleńskiem przywódcy wielu krajów złożyli kondolencje narodowi polskiemu.

Wyrazy współczucia i solidarności płyną do Polski z całego świata. Żałoby narodowe zostały ogłoszone w wielu krajach świata

Polska Marszałek Sejmu Bronisław Komorowski przejął obowiązki głowy państwa.

10 kwietnia 2010 podpisał decyzję o tygodniowej żałobie narodowej.

Brazylia

Luiz Inácio Lula da Silva ogłosił w Brazylii trzydniową żałobę narodową

Czechy

Prezydent oraz rząd Republiki Czeskiej ogłosili dzień pogrzebu polskiego prezydenta dniem żałoby narodowej

Estonia

Na nadzwyczajnym posiedzeniu w niedzielę estoński rząd ogłosił poniedziałek 12 kwietnia dniem żałoby w całym kraju.

Gruzja

Michail Saakaszwili poinformował, że 11 kwietnia w Gruzji będzie dniem żałoby.

Kanada

Premier Kanady Stephen Harper poinformował, że czwartek 15 kwietnia będzie w Kanadzie narodowym dniem żałoby.

Litwa

Rząd Litwy w niedzielę 11 kwietnia na nadzwyczajnym posiedzeniu ogłosił trzydniową żałobę narodową. Dodatkowo żałoba narodowa będzie obowiązywała w dniu pogrzebu prezydenta.

Łotwa

Łotewski rząd na nadzwyczajnym posiedzeniu postanowił, że 12 kwietnia będzie dniem żałoby narodowej.

Mołdawia

Władze Mołdawii ogłosiły dzień 13 kwietnia dniem żałoby narodowej w kraju.

Rosja

Dmitrij Miedwiediew ogłosił w Rosji 12 kwietnia dniem żałoby narodowej.

Słowacja

Rząd Republiki Słowackiej, w porozumieniu z prezydentem Ivanem Gasparoviczem, ogłosił dzień pogrzebu polskiego prezydenta dniem żałoby narodowej.

Turcja

Władze Turcji zarządziły żałobę narodową w dniu uroczystości pogrzebowych prezydenta Polski Lecha Kaczyńskiego.

Ukraina

Prezydent Ukrainy ogłosił 12 kwietnia dniem żałoby narodowej.

Węgry

Rząd Węgier ogłosił dzień pogrzebu polskiego prezydenta dniem żałoby narodowej.

W środę w samo południe w siedzibie Parlamentu Europejskiego odbyła się ceremonia ku czci ofiar katastrofy polskiego samolotu Tu-154. Nazwiska wszystkich 96 ofiar w sali plenarnej odczytał szef PE Jerzy Buzek. W poniedziałek w Brukseli obowiązywała żałoba.

ONI LECIELI MODLIĆ SIĘ ZA INNYCH
DZISIAJ MY MODLIMY SIĘ ZA NICH...
ВОНИ ЛЕТИЛИ МОЛИТИСЬ ЗА ІНШИХ
СЬОГОДНІ МИ МОЛИМОСЬ ЗА НИХ...



Maria Kaczyńska (1943 - 2010) była pierwszą damą RP, żoną Lecha Kaczyńskiego. Laureatka wielu nagród, m.in. tytułu "Człowieka Otwartego Serca", "Specjalnego Super Wiktora 2007" i "Bursztynowej Róży".



Ryszard Kaczorowski (1919 - 2010) był ostatnim Prezydentem RP na uchodźstwie. W czasie drugiej wojny światowej żołnierz Armii Polskiej w ZSRR gen. Andersa, walczył m.in. pod Monte Cassino.



Janina Fetlińska (1952 - 2010) była senatorką Prawa i Sprawiedliwości. Z wykształcenia doktor nauk medycznych w zakresie pielęgniarstwa. W Senacie zasiadała w komisji zdrowia.



Joanna Agacka Indecka (1964 - 2010) była prezesem Naczelnej Rady Adwokackiej.



General Andrzej Błasik (1962-2010) był generałem broni, pilotem I klasy Wojska Polskiego, od 2007 roku dowódcą Sił Powietrznych. Był pilotem I klasy. Latał Su-22 i PZL TS-11 Iskra.



Lech Kaczyński. Pamiętajmy (1949 - 2010)

Przywracanie pamięci historycznej to jeden z najważniejszych elementów jego działalności publicznej.

Bez jego poparcia nie zbudowano by tak szybko Muzeum Powstania Warszawskiego. To on odznaczał zapomnianych bohaterów – matki więzionych w stalinowskich więzieniach, cichych bohaterów „Solidarności”, sędziów, którzy odmawiali skazywania działaczy „Solidarności”, Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. Bez Lecha Kaczyńskiego byłoby trudno napisać historię współczesnej Polski. Trudno też wyobrazić sobie bez niego polskie życie publiczne – był w nim od ponad 30 lat i miał ogromny wpływ na to, jak wygląda dziś Polska.

Zamiast wygodnego życia wybrał drogę sprzeciwu wobec komunistycznej dyktatury. Swoją działalność polityczną zaczął w 1977 r. w Komitecie Obrony Robotników. Działal w Wolnych Związkach Zawodowych. Jako prawnik pomagał robotnikom ze Stoczni Gdańskiej w czasie strajku w sierpniu 1980 r. Był jednym z autorów Porozumień Sierpniowych. Za działalność w „Solidarności” został internowany w stanie wojennym. Był jedną z głównych postaci opozycji przy Okrągłym Stole w 1989 r. W wolnej Polsce zostaje senatorem, potem posłem, był prezesem Najwyższej Izby Kontroli, ministrem sprawiedliwości i prokuratorem generalnym w rządzie Jerzego Buzka, prezydentem Warszawy, współzałożycielem i pierwszym prezesem partii Prawo i Sprawiedliwość. Przeszedł drogę od działacza opozycji antykomunistycznej po najważniejszy urząd w państwie – został Prezydentem wolnej Polski, o którą walczył przez całe swoje życie. Jak mówią niektórzy: zginął tak, jak żył – na służbie.

Лех Качинський. Пам'ятаймо (1949 - 2010)

Повернення історичної пам'яті – одне з найважливіших його досягнень.

Без його підтримки не побудували б так швидко Музей варшавського повстання. Це він відзначав забутих героїв – матерів, ув'язнених у сталінських таборах, скромних героїв „Солідарності”, суддів, які відмовлялися виносити вирок діячам „Солідарності”, Праведникам народів світу.

Без Леха Качинського було б важко написати історію сучасної Польщі. Важко без нього також уявити собі польське суспільно-політичне життя – був у ньому майже завжди і мав величезний вплив на те, як виглядає сьогодні Польща.

Замість зручного життя вибрав дорогу спротиву комуністичній диктатурі. Свою політичну діяльність почав у 1977 році в Комітеті захисту робітників. Був діячем Вільних профспілок. Як юрист, допомагав робітникам у Гданську під час страйку в серпні 1980 р. Був одним з авторів Серпневих порозумінь. За діяльність в „Солідарності” був інтернований, коли у Польщі запровадили воєнний стан. Був одним з головних представників опозиції за Круглим столом у 1989 р. У вільній Польщі був сенатором, потім депутатом сейму, головою Верховної палати контролю, міністром юстиції і генеральним прокурором в уряді Єжи Бузека, мером Варшави, співзасновником і першим головою партії „Право і справедливість”. Пройшов дорогу від діяча антикомуністичної опозиції до найвищої посади в державі – став Президентом вільної Польщі, за яку боровся протягом усього свого життя. Як кажуть, загинув так, як жив – на службі.

Katyń – przekłete miejsce dla Polaków – po 70 latach znów się odezwało. Ponownie zginął kwiat Narodu Polskiego. To niewyobrażalna tragedia, wielka tragedia dla nas wszystkich. W swojej historii Polacy przetrwali wiele strasznych chwil. I tym razem pokażemy siłę i moc wspólnego i solidarnego przeżycia tej strasznej straty. Łączymy się w żalu i składamy wyrazy współczucia Rodzinom i Przyjaciółom tragicznie Zmarłym. Boże przyjmij ich do Siebie. Niech spoczywają w spokoju.

Polacy Wołynia
Zespół redakcyjny „Monitora Wołyńskiego”

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy informację o katastrofie polskiego samolotu pod Smoleńskiem. 10 kwietnia 2010 roku w drodze na uroczystości 70 rocznicy zbrodni katyńskiej śmierć ponieśli Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński, Małżonka Prezydenta Maria Kaczyńska, przedstawiciele najwyższych władz państwowych, wysocy urzędnicy państwowi i wojskowi oraz wszyscy pozostali członkowie polskiej delegacji i załoga samolotu. Polska straciła wiele wybitnych osobistości życia publicznego. Zginęli ludzie, którzy kształtowali oblicze demokratycznego państwa. Ich tragiczna śmierć jest ogromną stratą dla Ojczyzny i społeczeństwa.

Łączymy się w bólu z Rodzinami oraz Bliskimi Zmarłych

Tomasz Janik
wraz z pracownikami
Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej
w Łucku

Дорогі наші брати-поляки!

З великим болем у серці вся Україна і весь світ сприйняв жахливу звістку про трагедію, що сталася із одними з кращих людей сучасності. Біда завжди приходить у найнесподіваніший момент. Так сталося і цього разу. Важко передати словами той жахливий біль, який відчуває уся Польща та цілий світ з приводу такої несправедливої і непоправної втрати. У цю тяжку годину ми разом із Вами. У жалобі схилиємо голови та висловлюємо найщиріші співчуття усім осиротілим Польщі.

З повагою,
студенти та викладачі
Волинського національного університету
імені Лесі Українки



Instytut Polski, w imieniu Wołyńskiego Narodowego Uniwersytetu imienia Łesi Ukrainki w Łucku wyraża głębokie ubolewanie z powodu okropnej dla Polski tragedii 10 kwietnia 2010 roku. W tym trudnym czasie łączymy się z narodem polskim i wyrażamy nasze szczere kondolencje dla wszystkich pogrążonych w żałobie rodzin i bliskich osób ofiar.

Інститут Польщі від імені Волинського національного університету імені Лесі Українки в Луцьку висловлює глибокий жаль з приводу жакливого для Польщі трагедії 10 квітня 2010 року. У цей важкий час єднаємося з польським народом і висловлюємо щирі співчуття всім рідним і близьким загиблих.

Přijměte upřímnou soustrast ve Vašem hlubokém zármutku.

Odešli lidi, na kterých se mohl spoľehnout polsky národ, a jen čas může zocelit tak velkou ránu. Jejich obraz zůstane navěky ve vašich duších.
Žádná slova nemohou vyjádřit zármutek, který s vámi v tuto bolestnou chvíli cítíme.

Volynské oblasní sdružení Čechů
Matice Volynská

Прийміть щирі співчуття у Вашому глибокому смутку.

Vidělšili lidi, na kotřich mĩg poklastisa polsky národ, i tĩlky čas može zağĩti taku boľľochu ranu. Ĺx obraz navĩki zostatneťsa v našĩch dušĩch.
Źodnĩ slova ne mohouť předati Źalť, jakĩ mi vĩdčuваемо z Vami v Ĺtũ chvíľinu skorbĩti.

Волинське обласне товариство чехів
«Матице Волинська»

Źakľiva tragedia, jaka spĩtkala polsky národ boľem ta smutkom uvĩjšla u domĩvki poľakĩv, uvĩjšla vona takoz i v našĩ serci. Rozdĩľene gore – Ĺe vŹe poľovina goria. Budemo moľitisa za Dušĩ tĩx, kto vĩdĩšľov u VĩĹnĩstť.
Prosimo priĩnĩti našĩ gľibokĩ spĩvĹutťa Rodĩni ta Bľĩzľkĩx Źagĩbľĩx.

Vĩdĩmenĩ Vĩrmensľkũ spĩľľnotĩ Volĩnĩ
KadŹek Danĩľľan,
Ofĩcĩlnĩĩ predstavnik Spĩľľki vĩrmĩn Ukrainĩ na Volĩnĩ

Solidaryzując się z Rodakami w Ojczyźnie wyraży najszczerzego współczucia Rodzinom ofiar katastrofy pod Smoleńskiem oraz całemu Narodowi Polskiemu składają Zarząd oraz członkowie Towarzystwa Kultury Polskiej im. Wł. Reymonta w Równem.

*I cisza jest na wysokościach
I dymi mgłą katyński las /Z. Herbert/*

U takũ chvíľinu vľakoz Źnaĩti potrebĩnĩ slova... Slovaĩmi ne predaśi toĩ bľĩľ, jakĩ vĩdčuвають sľogodnĩ uśĩ, kto ne-baĩduŹij do doľĩ Poľskygo Narodu. Ĺej bľĩľ — nevĩmovnĩĩ. Ĺĩ vťrata — ne maē vĩmĩru. Ĺĩ vľkotre pereŹivajуть poľakĩ. Sľogodnĩ, u Ĺĩ vľakĩ dnĩ skorbĩti, mi ĹeĹemo rozdĩľiti Vaše gore i vĩsľovľuємо našĩ spĩvĹutťa Rĩdnĩm ta Bľĩzľkĩm Źagĩbľĩx.

Ź poľagoũ,
stũdĩntĩ i vĩkľadáčĩ LuĹľkũgo Ĺumanĩtarũgo unĩversĩtetũ

Козацьке Стрілецьке Братство
складає співчуття братньому Польському народу
і Державі Польща у горі під Катинню минулої і сьогоднішньої трагедії.
Сумуємо разом з Вами.

Бажаємо, гідно перенісши труднощі, Вам і Вашій Державі, подальшого процвітання у спільній Європі!

Козаки та Отаман Братства Віктор ФЕДОСЮК



Z gľľbokĩm Źalem Źegnamy zmarľego tragicznie Macieja PľaŹyńskĩego Prezesa Naszej Współnoty Polskiej. W obľĩczu tragedii co nas spĩtkala wszystkie słowa są maľe.
Rodzinie oraz bľĩskim składamy wyraży najgľľbszego współczucia.
Jesteśmy w Ĺierpieniu razem z Wami i wspĩramy moľlitwũ.
Źiękujemy, Panie Prezesie!

Polacy Woľnia



Krystyna Bochenek (1953 - 2010) była senatorem Platformy Obywatelskiej, wicemarszałek Senatu. Była także dziennikarką Polskiego Radia Katowice



gen. Tadeusz Buk (1960-2010) był generałem dywizji, dowódcą Wojsk Łądowych Rzeczypospolitej Polskiej



Mirosław Chodakowski - prawosławny ordynariusz poľowy Woj-ska Polskiego (ur. 1957)



Katarzyna Doraczyńska - pracownik biura prasowego Kancelarii Prezydenta (ur. 1978)



Andrzej Przewoźnik, prezes Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa



Edward Duchnowski - sekretarz generalny Zarządu Głównego Związku Sybiraków. Na Syberii w latach 1940-1946.



Aleksander Szczygło był wieloletnim, jednym z najbliższych współpracowników prezydenta Lecha Kaczyńskiego. ur. 1963 r.



Anna Walentynowicz - ur. 1929, legendarna działaczka „Solidarności”



Starszy chorąży Artur Francuz - funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu (ur. 1971)



Franciszek Gągor - m.in. szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego



Grażyna Gesicka (1951 - 2010) była posłanką Prawa i Sprawiedliwości. Od początku roku także szefowa klubu parlamentarnego PiS. W rządzie Jarosława Kaczyńskiego była ministrem rozwoju regionalnego

ВІЧНА ШАНА І ПАМ'ЯТЬ

Лех Качинський, Президент Республіки Польща

Марія Качинська, дружина Президента Республіки Польща

Ришард Качоровський, останній президент Республіки Польща у вигнанні
Криштоф Путра, віце-спікер Сейму

Кристина Бохенек, віце-спікер Сенату

Єжи Шмайдзінський, віце-спікер Сейму

Владислав Стасяк, голова Канцелярії Президента

Александр Щигло, шеф Бюро Національної Безпеки

Павел Випих, міністр в Канцелярії Президента

Станіслав Єжи Коморовський, заступник міністра в Міністерстві Національної Оборони

Томаш Мерта, заступник міністра в Міністерстві Культури
Мацей Плажинський, керівник Товариства „Спільнота Польська”

Маріуш Казана, директор Дипломатичного Протоколу Міністерства Закордонних Справ
Ген. Францішек Гонгор, шеф Генерального Штабу Війська Польського

Маріуш Гандзлік, заступник міністра в Канцелярії Президента

Анджей Кремер, заступник міністра в Міністерстві Закордонних Справ

Анджей Пшевознік, Генеральний Секретар Ради Охорони Пам'яті Боротьби та Мучеництва

Пьотр Нуровський, керівник Польського Олімпійського Комітету

Януш Кохановський, Уповноважений з прав людини

Славомір Скушпек, керівник Національного Банку Польщі

Януш Куртика, керівник Інституту Національної Пам'яті

Януш Крупський, керівник Управління в Справах Ветеранів та Репресованих Осіб

Депутати Сейму та Сенату:

Гжегож Дольняк

Лешек Дентула

Гражина Генсичка

Пшемислав Гусевський

Збігнєв Вассерман

Себастьян Карпінюк

Ізабела Яруга-Новацка

Александра Наталлі-Свят

Аркадіуш Рибіцький

Йоланта Шиманек-Дереш

Веслав Вода

Едвард Войтас

Яніна Фетлінська

Станіслав Зайонц

Представники церков та віросповідань:

Ксьондз єпископ Генерал Дивізії **Тадеуш Плюський**, польовий

ординаріуш Війська Польського

Ксьондз єпископ Генерал Бригади **Мирон Ходаковський**, православний ординаріуш Війська Польського

Ксьондз полковник **Адам Пільх**, Євангеліцьке Душпастерство Польове

Ксьондз підполковник **Ян Осінський**, Польовий Ординаріат Війська Польського

Ксьондз **Роман Інджейчик**, капелан Президента Польщі

Ксьондз пралат **Броніслав Гостомський**

Ксьондз **Юзеф Йонец**, керівник Товариства Парафіада

Ксьондз **Здіслав Круль**, капелан Варшавської Катинської Сім'ї 1987-2007

Ксьондз **Анджей Кваснік**, капелан Федерації Катинських Сімей

Представники Збройних Сил Республіки Польща:

Генерал **Броніслав Квятковський**, Оперативний Командувач Збройних Сил Польщі

Генерал **Анджей Бласік**, Командувач Повітряних Сил Польщі

Генерал **Тадеуш Бук**, Командувач Сухопутних Військ Польщі

Генерал **Влодзімеж Потасінський**, Командувач Військ Спеціального Призначення Польщі

Віце-адмірал **Анджей Карвета**, Командувач Військово-Морських Сил Польщі

Генерал **Казімеж Гілярський**, Командувач гарнізону Варшава

Представники Катинських Сімей та інших організацій:

Едвард Духновський, Генеральний Секретар Спільки Сибіряків

Стефан Меляк, керівник Катинського Комітету

Анджей Сар'юш-Скомпський, керівник Федерації Катинських Сімей

Станіслав Мікке, Заступник Голови Ради Охорони Пам'яті Боротьби та Мучеництва

Тереза Вальєвська-Пшиялковська, Заступник Голови Фондації Голгофа Сходу

Тадеуш Лютоборський, представник Катинських Сімей та інших організацій

Броніслава Оравець-Лоффлер, представник Катинських Сімей та інших організацій

Катажина Піскорська, представник Катинських Сімей та інших організацій

Войцех Северин, представник Катинських Сімей та інших організацій

Лешек Сольський, представник Катинських Сімей та інших організацій

Габрієла Зих, представник Катинських Сімей та інших організацій

Ева Бонковська, внучка генерала Мечислава Смравінського

Анна Марія Боровська, представник Катинських Сімей та інших організацій

Бартош Боровський, представник Катинських Сімей та інших організацій

Зенона Мамонтович-Лоек, представник Катинських Сімей та інших організацій

Особи, що супроводжували делегацію:

Йоанна Агацка-Індецка, Голова Верховної Адвокатської Ради

Чеслав Цивінський, Голова Світової Спільки Солдатів Армії Крайової

Підполковник Збігнєв Дембський, член Капітули Військового Ордена Virtuti Militari

Катажина Дорачинська, пресслужба Канцелярії Президента

Александр Федорович, перекладач Президента Польщі

Даріуш Янковський, Бюро Обслуговування Канцелярії Президента Польщі

Генерал **Станіслав Коморницький**, представник Капітули Військового Ордена Virtuti Militari

Войцех Любінський, лікар Президента Польщі

Барбара Мамінська, Канцелярія Президента Польщі

Яніна Натусевич-Мірер, громадський діяч

Ришард Румянек, Ректор Університету Кардинала Стефана Вишинського

Ізабела Томашевська, Директор Протокольної Групи Канцелярії Президента Польщі

Анна Валентинович, легендарний діяч „Солідарності”

Януш Закшенський, відомий польський актор

Функціонери Бюро Охорони Уряду:

Ярослав Фльорчак

Артур Француз

Павел Янечек

Павел Краєвський

Пьотр Носек

Яцек Сурувка

Марек Улерик

Даріуш Міхаловський

Агнешка Погрудка-Венцла-век

Екіпаж:

Аркадіуш Протасюк, капітан

Роберт Гживна, член екіпажу

Анджей Міхаліак, член екіпажу

Артур Зентек, член екіпажу

Барбара Мацейчик, стюардеса

Наталія Янушко, стюардеса

Юстина Монюшко, стюардеса



Kronika tragedii Хроніка трагедії

10 kwietnia

08.56 (9.56 czasu kijowskiego) – katastrofa samolotu
09.26 – MSZ podaje informacje o katastrofie samolotu
09.36 – Ekipy ratownicze ugasiły płonącego prezydenckiego Tupolewa, próbują wydobywać pasażerów
13.46 – marszałek Sejmu, tymczasowo przejmując władzę w Polsce ogłasza siedmiodniową żałobę narodową.
Ok. godz. 16.15 znaleziono ciało prezydenta Lecha Kaczyńskiego na miejscu katastrofy.
Po 23.00 – Prezes PiS Jarosław Kaczyński, który przybył na miejsce katastrofy samolotu TU-154 do Smoleńska, dokonał identyfikacji zwłok prezydenta Lecha Kaczyńskiego

W katastrofie zginęli wszyscy obecni na pokładzie. 96 osób, w tym prezydent Lech Kaczyński i jego żona Maria.

11 kwietnia

12.00 – dwiema minutami ciszy cała Polska uczciła pamięć ofiar sobotniej katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem.
O godzinie 15:07 samolot transportowy CASA z trumną z ciałem Lecha Kaczyńskiego wylądował na warszawskim lotnisku Okęcie. Przed trumną przykrytą białą-czerwoną flagą modlił się Jarosław Kaczyński, córka prezydenta Marta. Hołd oddali też marszałkowie Sejmu i Senatu, premier Donald Tusk, przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek, członkowie rządu i parlamentarzyści.
Po ceremonii kondukt żałobny przejechał ulicami Warszawy do Pałacu Prezydenckiego. Kilkaset tysięcy ludzi przywitało trumnę prezydenta hymnem i pieśnią „Boże coś Polskę”.

12 kwietnia

Nadzwyczajne posiedzenie Rady Północnoatlantyckiej NATO odbyło się w Kwaterze Głównej sojuszu w Brukseli. Uczczono pamięć ofiar katastrofy samolotu pod Smoleńskiem.
Podjęto decyzję, że Ambasador RP w Paryżu Tomasz Orłowski będzie odpowiedzialny za organizację uroczystości pogrzebowych po katastrofie lotniczej w Smoleńsku

13 kwietnia

Udało się zidentyfikować już 64 ciała osób z 96 ofiar.
Została podjęta decyzja o tym, że para prezydencka spocznie na Wawelu, w krypcie pod Wieżą Srebrnych Dzwonów, zwanej także Kryptą Piłsudskiego. Spoczną obok Józef Piłsudski.
Po ogłoszeniu decyzji o pochowaniu pary prezydenckiej na Wawelu do przedstawicielstw dyplomatycznych w Warszawie zostały przekazane noty o uroczystościach pogrzebowych.
Udział w uroczystościach pogrzebowych zapowiedzieli m.in. najwyżsi przedstawiciele Unii Europejskiej i NATO, prezydent i kanclerz Niemiec, prezydent Gruzji, Francji, Rosji, USA oraz przywódcy innych państw.
Według wstępnych danych przekazanych premierowi Władimirowi Putinowi, przed katastrofą polskiego samolotu Tu-154 silniki pracowały prawidłowo i na pokładzie nie było pożaru. Wciąż jednak prowadzone są odczyty rejestratorów głosu i parametrów. To potrwa co najmniej tydzień. Rozpoczęło się już wywożenie części samolotu spod Smoleńska.
W Sejmie odbyło się uroczyste zgromadzenie posłów i senatorów, które uczciło pamięć zmarłych tragicznie 18 parlamentarzystów. Na uroczystości – oprócz najwyższych władz państwowych i parlamentarzystów – pojawił się również Jarosław Kaczyński, brat zmarłego tragicznie prezydenta. Podczas uroczystości, przedstawiciele poszczególnych klubów odczytali nazwiska posłów i senatorów – ofiar katastrofy lotniczej koło Smoleńska.
W Sali Kolumnowej Pałacu Prezydenckiego wystawiono trumnę z ciałami Marii i Lecha Kaczyńskich. Tysięcy ludzi przychodzi, żeby oddać hołd prezydenckiej parze.
Drugi dzień szczytu nuklearnego w Waszyngtonie rozpoczął się od minuty ciszy w hołdzie ofiarom tragedii w Smoleńsku.

14 kwietnia

Do Polski zostało przywieziono 30 trumien z ciałami ofiar sobotniej katastrofy prezydenckiego samolotu.

Kardynał Józef Glemp:

„Najlepszy, kwiat władzy i obywatelstwa to Ty Panie zabierałeś do siebie. Dołączyłeś do tych, którzy spoczywają w ziemi katyńskiej od 70 lat”.

Marszałek Sejmu Bronisław Komorowski:

„Myślę, że każdy z nas myśli o słowach, które niestety nie padły, które to słowa mogły budować jedność, mogły budować porozumienie, a nie padły”.

Prezydent USA Barak Obama:

„W chwilach takiej tragedii i takiego bólu wszyscy jesteśmy Polakami”.

Obywatel RP:

„Oni walczyli o to, żeby dokonane zbrodnie były nazwane zbrodniami”.

10 квітня

08.56 (9.56 за київським часом) – катастрофа літака
09.26 – МЗС Республіки Польща подає інформацію про катастрофу літака
09.36 – рятувальники загасили вогонь на місці падіння президентського Ту-154, пробують видобувати пасажирів
13.46 – маршалек Сейму приступив до виконання обов'язків глави держави. В Польщі оголошено семиденний національний траур.
Близько 16.15 год. на місці катастрофи знайдено тіло Президента Леха Качинського.
Після 23.00 – Ярослав Качинський, який прибув на місце катастрофи літака Ту-154 до Смоленська, ідентифікував останки Президента Леха Качинського

У катастрофі загинули всі 96 осіб, що були присутні на борту, в тому числі Президент Лех Качинський та його дружина Марія.

11 квітня

12.00 – двома хвилинами тиші вся Польща вшанувала пам'ять жертв суботньої авіакатастрофи під Смоленськом.
О 15.07 транспортний літак CASA, на борту якого була труна з тілом Леха Качинського, приземлився на варшавському аеродромі Окече. Перед прикритою біло-червоною прапором треною молилися Ярослав Качинський та донька президента Марта. Честь Президентів віддали також маршалки Сейму та Сенату, прем'єр Дональд Туск, спікер Європейського Парламенту Єжи Бусек, члени уряду і парламентарі.
Після цієї церемонії похоронна траурна процесія проїхала вулицями Варшави до Президентського Палацу. Кілька сотень тисяч людей вітали труну Президента гімном і пісню „Boże coś Polskę”.

12 квітня

У штаб-квартирі НАТО в Брюсселі відбулося Надзвичайне засідання Північноатлантичної Ради. Його учасники вшанували пам'ять жертв катастрофи літака під Смоленськом.
Відповідальним за організацію похоронних заходів жертв авіаційної катастрофи в Смоленську призначено Посла Республіки Польща в Парижі Томаша Орловського.

13 квітня

Вдалося ідентифікувати тіла 64 осіб з 96 жертв.
Прийнято рішення про те, що президентська пара спочине на Вавелі, в крипті під Баштою Срібних Дзвонів, яку ще називають Критою Пілсудського. Спочинуть біля Юзефа Пілсудського.
Після оголошення рішення про поховання президентської пари на Вавелі до дипломатичних представництв у Варшаві передані ноты про похоронні заходи.
Участь в похоронних заходах візьмуть, між іншим, представники найвищого керівництва Європейського Союзу і НАТО, президент і канцлер Німеччини, президенти Ізраїлю, Франції, Росії, США, а також глави інших держав.
Згідно з попередніми даними, які передані прем'єр-міністру Росії Володимиру Путіну, перед катастрофою польського літака Ту-154 двигуни працювали правильно і на борту не було пожежі. Проте ще триває розшифрування реєстраторів голосу та параметрів. Розшифрування „чорних скриньок” може тривати щонайменше тиждень. Розпочалося вивезення частин літака з-під Смоленська.
У Сеймі відбулося спільне засідання депутатів Сейму та Сенату, на якому вшанували пам'ять 18 парламентарів, що загинули в трагедії. На засідання, крім найвищого державного керівництва та депутатів, з'явився також Ярослав Качинський, брат покійного президента. Вшановуючи пам'ять колег, представники окремих клубів прочитали прізвища депутатів і сенаторів – жертв авіакатастрофи біля Смоленська.
У Колонному Залі Президентського Палацу виставлено труни з тілами Марії та Леха Качинських. Тисячі людей приходять, щоб попрощатися з президентською парою.
Другий день саміту з питань ядерної безпеки у Вашингтоні розпочався з хвилини мовчання в пам'ять про жертв трагедії в Смоленську.

14 квітня

До Польщі привезено 30 трун з тілами жертв суботньої катастрофи президентського літака.

Кардинал Юзеф Глемп:

„Найкращий, цвіт влади та громадян це Ти, Боже, забрав до себе. Ти приєднав їх до тих, що спочивають в катинській землі вже протягом 70 років”.

Маршалек Сейму Броніслав Коморовський:

„Думаю, що кожен з нас думає про слова, які, на жаль, не прозвучали, слова, які могли будувати єдність, могли будувати порозуміння, але не прозвучали”.

Президент США Барак Обама:

„У хвилини такої трагедії і такого болю ми всі є Поляками”.

Громадянин Республіки Польща:

„Вони боролися за те, щоб зчинені злочини були названі злочинами”.



general Kazimierz Gilariski (1955-2010) był generałem brygady Wojska Polskiego.



Przemysław Gosiewski należał do PiS od 2001 roku.



Izabela Jaruga - Nowacka (1950 - 2010) była posłanką Sojuszu Lewicy Demokratycznej.



O. Józef Joniec - prezes stowarzyszenia Parafiada (ur. 1959)



Sebastian Karpiniuk (1972 - 2010) był posłem Platformy Obywatelskiej i prawnikiem. W Sejmie zasiadał w komisji śledczej do spraw nacisków



Wiceadm. Andrzej Karweta - dowódca Marynarki Wojennej (ur. 1958)



Mariusz Kazana - dyrektor protokołu dyplomatycznego MSZ (ur. 1960)



Janusz Kochanowski - rzecznik praw obywatelskich (ur. 1940)



Gen. Stanisław Nalecz-Komornicki - kanclerz Orderu Wojennego Wirtuti Militari (ur. 1924)



Stanisław Jerzy Komorowski (1953 - 2010) był podsekretarzem stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej. W rządzie PiS wiceminister spraw zagranicznych



Andrzej Kremer (1961 - 2010) był podsekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, a także członkiem Rady Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych. Były wicekonsul i konsul w Hamburgu



Chorąży Paweł Krajewski - funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu (ur. 1975)

"Prawda o Katyniu była czymś tak niewyobrażalnym..."

W środę 13 kwietnia w Katedrze Św. Piotra i Pawła odbyła się Msza Katyńska. Została ona zapowiedziana wcześniej ku czci pamięci ofiar tragedii katyńskiej. Ale w związku z katastrofą samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem zgromadzeni w kościele wierni modlili się także za tych, którzy zginęli 10 kwietnia. Po Mszy świętej do obecnych przemówił Konsul Generalny RP w Łucku Tomasz Janik.

Na wstępie konsul podziękował ks. Biskupowi za ofiarę mszy świętej oraz wszystkim kapłanom reprezentującym różne kościoły za wspólną modlitwę. Przedstawicielom władz i wszystkim zgromadzonym za obecność, za to że w ten czas polskiej żałoby jesteście razem.

Na kwiecień 2010 roku przypada 70 rocznica mordu katyńskiego. 70 lat temu w Lesie Katyńskim sowieccy oprawcy z woli Stalina jak i najwyższych władz Związku Radzieckiego, zamordowali ponad 21 tysięcy polskich jeńców z obozów i więzień NKWD. Ta straszliwa zbrodnia dokonana na elitach Rzeczypospolitej Polskiej miała pozostać niewykryta. Doły śmierci zostały zasypane ziemią i porośły młodym lasem. Prawda o Katyniu była czymś tak niewyobrażalnym dla umysłów cywilizowanego świata, że świat również z ochotą przystał do sojuszu zapomnienia. W realiach Polski Ludowej narodowi zostało odebrane prawo do żałoby i godnego pochowania swych synów.

Wraz z odzyskaniem 20 lat temu niepodległości, Rzeczypospolita Polska upamiętniała się o swoje ofiary. W wielu miejscach na terenie dawnego ZSRR powstały zorganizowane mogiły poległych i pomordowanych, wśród nich szczególne miejsce zajmuje cmentarz w Lesie Katyńskim. Cmentarz – Symbol Golgoty Polskiego Narodu. Pomimo tych oczywistych materialnych znaków, prawda o Katyniu wciąż z trudem jest przyjmowana przez umysły gospodarzy Ziemi Smoleńskiej, jak również z wielkim trudem przebija się do świadomości społeczności światowej. Dlatego też my Polacy z szczególną czcią odnosimy się do ofiar Katynia, dlatego też w pielgrzymkę do Katynia udał się Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wraz z małżonką i liczną delegacją.

10 kwietnia 2010 r. w godzinach porannych przy podchodzeniu do lądowania prezydenckiego samolotu doszło do jednej z największych tragedii w historii Polski. W drodze na uroczystości 70 rocznicy Zbrodni Katyńskiej w wypadku lotniczym śmierć ponieśli Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński, jego żona Maria Kaczyńska, przedstawiciele najwyższych władz państwowych (posłowie, senatorowie, ministrowie, generałowie, dyrektorzy) elita polskiego państwa. Spośród nich chciałbym symbolicznie wymienić dwie osoby: ministra Andrzeja Przewoźnika, Sekretarza Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, człowieka, dzięki któremu powstał właśnie Cmentarz w Katyniu. Minister Przewoźnik był również częstym gościem właśnie tutaj na Wołyniu. Człowiek ogromnej wiedzy i kultury, któremu Polska zawdzięcza zachowanie w zbiorowej pamięci miejsc będących kamieniami milowymi naszej historii. Drugą osobą, którą chciałbym wspomnieć jest wiceminister Spraw Zagranicznych Andrzej Kremer, jeden z filarów naszego ministerstwa, do którego kompetencji między innymi należało kreowanie polskiej polityki Wschodniej. Człowiek, który miał wiele sympatii dla Ukrainy, czego wyrazem jest chociażby fakt, że to właśnie z nim jakiś miesiąc temu otwieraliśmy w Winnicy kolejny polski Konsulat Generalny w Ukrainie.

Ale chciałbym też zwrócić uwagę na pozostałe ofiary tej katastrofy, którymi są przedstawiciele świata kultury, sportu, medycyny, wojskowości, palestry, kapłani oraz członkowie rodzin Katyńskich jak i pracownicy Biura Ochrony Rządu oraz cała załoga samolotu. Tak zwani zwykli obywatele naszego państwa wykonujący rzetelnie swe codzienne obowiązki i w ten sposób pomnażający nasz narodowy dorobek. Praktycznie te 96 ofiar stanowi cały przekrój polskiego społeczeństwa. 10 kwietnia 2010 r. zginęła reprezentacyjna część naszego narodu. Umarła częśćka każdego z nas. „Stajemy z pokorą wobec tego wyroku losu, który w przedziwny sposób powiązał z Ziemią Katyńską kolejny dramat polskiego Narodu” powiedział Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski, który zgodnie z Konstytucją wykonuje obecnie obowiązki Prezydenta Polski.

Zginęli ludzie ale państwo polskie trwa, właśnie między innymi dzięki waszemu drodzy mieszkańcy Wołynia i Rówieńszczyzny wsparciu, dzięki składanym przez was kwiatom i waszym łzom solidarności. Za to z całego serca dziękuję.

Jeszcze Polska nie zginęła póki my żyjemy.



„Правда про Катинь була чимось так неймовірним...”

У середу 13 квітня у Кафедральному костелі Св. Апостолів Петра і Павла відбулося Катинське богослужіння. Воно було заплановане раніше – для відзначення пам'яті про жертв катинської трагедії. Проте у зв'язку із катастрофою президентського літака під Смоленськом, віряни молилися також за тих, хто загинув 10 квітня. Після богослужіння до присутніх звернувся Генеральний Консул Республіки Польща у Луцьку Томаш Янік.

На початку своєї промови консул подякував Єпископу за богослужіння, усім священнослужителям, представникам різних Церков, – за спільну молитву, представникам влади і всім присутнім за єднання з Польським Народом у годину трауру.

На квітень 2010 року припадає 70-та річниця Катинської Трагедії. 70 років тому у Катинському лісі радянські кати з волі Сталіна та вищих органів влади Радянського Союзу знищили понад 21 тисячу польських полонених з таборів та в'язниць НКВС. Цей жахливий злочин, вчинений проти еліти Республіки Польща, мав лишитись нерозкритим. Ями смерті були засипані землею та поросли молодим лісом. Правда про Катинь була чимось так неймовірним для суспільної думки цивілізованого світу, що світ також охоче пристав до змови забуття. В реаліях Народної Польщі у народу було відібране право на жалобу та гідне поховання своїх синів.

Зі здобуттям 20 років тому незалежності, Республіка Польща нагадала про свої жертви. В багатьох місцях на території колишнього СРСР з'явилися братські могили полеглих та закатованих, серед них особливе місце займає цвинтар у Катинському Лісі. Цвинтар – Символ Голгофи Польського Народу. Незважаючи на ці очевидні матеріальні знаки, правда про Катинь все ще важко сприймається господарями Смоленської Землі, а також важко проникає до свідомості світової громадськості. Тому ми, поляки, з особливою шанованістю ставимося до жертв Катині, тому в паломництво до Катині направилися Президент Республіки Польща з дружиною та численною делегацією.

Вранці 10 квітня 2010 року під час приземлення президентського літака сталася одна з найбільших трагедій в історії Польщі. По дорозі на поминальні заходи до 70-ї річниці Катинської Трагедії в авіакатастрофі загинули Президент Республіки Польща Лех Качинський, його дружина Марія Качинська, представники найвищих органів державної влади (депутати, сенатори, міністри, генерали, директори), еліта польської держави. Серед них я б хотів символічно назвати двох людей – міністра Анджея Пшевозьніку, секретаря Ради Охорони Пам'яті Боротьби та Мучеництва – людини, завдяки якій, власне, і з'явився Цвинтар у Катині. Міністр Пшевозьнік був частим гостем тут, на Волині. Людина з величезними знаннями та культурою, якій Польща завдячує збереження суспільної пам'яті про ті місця, які є віхами нашої історії. Друга особа, про яку я б хотів згадати, – віце-міністр Закордонних Справ Анджей Кремер. Він був однією з опор нашого міністерства, до компетенції якого належало формування польської східної політики. Людина, яка з великою симпатією ставилася до України, доказом чого є хоча б той факт, що, власне, з ним якийсь місяць тому ми відкривали у Вінниці чергове польське Генеральне Консульство в Україні.

Я хотів би також згадати про інші жертви цієї катастрофи, серед яких були діячі культури, спорту, медицини, армії, адвокатури, священники та члени Катинських родин, а також співробітники Бюро Охорони Уряду і весь екіпаж літака. Так звані звичайні громадяни нашої держави, які сумлінно виконували свої буденні обов'язки, примножуючи таким чином наші національні здобутки. Ці 96 жертв становлять практично весь зріз польського суспільства. 10 квітня 2010 року загинула передова частина нашого народу. Померла частинка кожного з нас. „Стаємо з покірною перед тим вироком долі, який незбагненим чином пов'язав із Катинською Землею чергову драму польського Народу,” – сказав Спікер Сейму Республіки Польща Броніслав Коморовський, який згідно з Конституцією виконує зараз обов'язки Президента Польщі.

Загинули люди, але Польська Держава живе, завдячуючи, зокрема, і Вашій, дорогі Волиняни та Рівняни, підтримці завдяки покладеним Вами квітами та словами солідарності. За це від щирого серця дякую.

**Jeszcze Polska nie zginęła póki my żyjemy.
Ще не мерла Польща, доки ми живемо.**



Ks. Zdzisław Król (1935 - 2010) był kapłanem Warszawskiej Rodziny Katyńskiej. Proboszcz parafii Wszystkich Świętych w Warszawie, członek Rady Pamięci Walki i Męczeństwa



Janusz Krupski (1951 - 2010) był kierownikiem Urzędu do spraw Komendantów i Osób Represjonowanych. W czasie PRL-u członek NSZZ „Solidarność”, a w latach 2000 - 2006 zastępca prezesa IPN



Janusz Kurtyka (1960 - 2010) od 2005 roku był prezesem Instytutu Pamięci Narodowej, znanym polskim historykiem. Rok temu Lech Kaczyński odznaczył go Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski



Andrzej Kwaśnik - kapelan Federacji Rodzin Katyńskich, po zmarłym w 2007 roku księdzu Zdzisławie Peszkowskim. Kapelan Policji. Proboszcz parafii św. Tadeusza Apostoła w Warszawie.



General Bronisław Kwiatkowski (1950-2010) był generałem broni, oficerem wojsk pancernych i powietrzno-desantowych. Dowodził m.in. polskim Kontyngentem Wojskowym w Syrii





Czesław Cywiński - prezes Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej (ur. 1926)



Leszek Deptuła (1953 - 2010) był posłem Polskiego Stronnictwa Ludowego. W przeszłości sprawował funkcję marszałka województwa podkarpackiego



Grzegorz Dolniak, poseł PO



Kapelan polskich kombatanów w Wielkiej Brytanii (ur. 1948)



Mariusz Handzlik (1965 - 2010) był podsekretarzem stanu w Kancelarii Prezydenta RP. Pełnił także rolę dyplomaty, w latach 1994 - 2000 pierwszy sekretarz w Ambasadzie RP w Waszyngtonie

Katyń – post mortem

„... i dymi mgłą katyński las...”
Zbigniew Herbert „Guziki”

Zbrodnia katyńska i zakłamywanie prawdy historycznej o jej sprawcach przez ponad pół wieku jest nazywana w Europie największym kłamstwem II wojny światowej. Do dziś zresztą wiele osób, także mieszkających w Polsce, nie zdaje sobie w pełni sprawy, co tak naprawdę wydarzyło się wiosną 1940 roku i jak tragiczne były tego konsekwencje dla Narodu Polskiego.

Katyń – to nazwa symbolizująca kaźń blisko 22.000 polskich oficerów, zamordowanych przez NKWD wiosną 1940 roku. Jak doszło do tej masakry?

23. sierpnia 1939 roku miało miejsce podpisanie tajnego protokołu między ministrami spraw zagranicznych Związku Radzieckiego i III Rzeszy Niemieckiej. Do historii dokument ten przeszedł jako pakt Ribbentrop – Molotow – od nazwisk polityków. Protokół określał linię rozbioru II Rzeczypospolitej Polskiej i wyznaczał strefy wpływów radzieckich i niemieckich na jej obszar. Zgodnie z umową, III Rzesza najechała na Polskę 1. września 1939 roku, Związek Radziecki 17. września 1939 roku. Agresja sowiecka na walczącą z Niemcami Polskę jest nazywana przez historyków „nożem w plecy”. Hitler wypowiedział wojnę Polsce, natomiast Stalin żadnych tego typu kroków nie podjął. Wojsko Polskie, broniące trzeci tydzień ojczyzny przed zalewem faszyzmu, zostało zaatakowane nagle ze strony wschodniej, w której kierunku posuwał się jego front. Propaganda sowiecka kreowała najazd na oswobodzone nie spod „jarzma polskiego” narodów Ukrainy i Białorusi i deklarowała „wzięcie pod swoją opiekę” tychże w czasie zawieruchy wojennej. Prawdą było to, że Stalin, pamiętający zwycięstwo Polaków, powstrzymujących nawałę bolszewicką w 1920 roku, czekał na sprzyjającą jego zamierzeniom sytuację polityczną, by rozprawić się z demokratyczną, „burżuazyjną Polską panów”. Agresja sowiecka 17. września była tak nieoczekiwana dla walczącego z Niemcami Wojska Polskiego, że na początku zapanał chaos – Sowieci wojny oficjalnie Polsce nie wypowiedzieli, oddziały polskie na wschodzie zostały błyskawicznie okrążone przez czołwki Armii Czerwonej, 250.000 polskich żołnierzy, z czego 22.000 oficerów zawodowych i oficerów rezerwy dostało się do niewoli sowieckiej. 140.000 nigdy z ZSRR nie wróciło i o ich losie do dziś nie wiemy. Około 75.000 udało się później dostać do Armii generała Andersa. Pozostali walczyli w Armii Berlinga. Sowieci, w przeciwieństwie do Niemców, nie podpisali konwencji genewskiej o ochronie jeńców wojennych. Polacy, uwięzieni we wrześniu 1939 roku i rozbrojeni przez Armię Czerwoną nie czuli się jeńcami, gdyż ZSRR oficjalnie wojny nie wypowiedziały Polsce. Spośród wszystkich wziętych do niewoli sowieckiej żołnierzy

Катинь – post mortem

„... i dymi mgłą катыński лас...”
Zbigniew Herbert „Guziki”

Катинський злочин і приховування історичної правди про його виконавців протягом понад півстоліття називають у Європі найбільшим обманом періоду Другої світової війни. До сьогодні, зрештою, багато хто, навіть громадяни Польщі, не знають достеменно, що насправді відбулося весною 1940 року і наскільки трагічними були наслідки цієї події для польського народу.

була настільки неочікуваною для Польського Війська, яке боролось з Німеччиною, що на початку запанував хаос – „совети” офіційно не оголошували війни Польщі, польські підрозділи на сході були блискавично оточені передовими групами Червоної армії. 250 тис. польських солдатів, у тому числі 22 тис. професійних офіцерів і офіцерів резерву, опинилися у радянській неволі. 140 тис. людей ніколи не повернулися з СРСР і про їх долю до сьогодні нічого нам не відомо. Близько 75 тис. удалося пізніше дістатися до Армії генерала Андерса. Інші воювали в Армії Берлінга. „Совети”, на відміну від німців, не підписали Женевської конвенції про захист військовополонених. Поляки, уязнені у вересні 1939 року і розброєні Червоною армією, не почувалися військовополоненими, оскільки СРСР офіційно не оголосив війни Польщі. З числа всіх польських солдатів, взятих до радянської неволі, спеціально було відібрано офіцерські кадри, кількість яких становила половину всіх офіцерських кадрів тодішнього Польського Війська. Серед професійних офіцерів, військових, прикордонної охорони і поліцейських, знаходилися цілком польської інтелігенції – офіцери резерву, тобто лікарі, вчителі, інженери, працівники судового апарату, наукові працівники (у тому числі багато видатних професорів), капелани і землевласники. Їх розмістили в трьох таборах – Козельську, Осташкові і Старобельську. Дозволили писати один лист протягом місяця до сім’ї. Проте, багато сімей ніколи того листа не одержали, так само, як і офіцери не завжди отримували листи від своїх рідних. Причина була в цензурі – всі листи перед відправленням сім’ям і ті, які були надіслані від близьких, уважно вивчали співробітники НКВС. Якщо знаходили в них що-небудь загрозливе для „советів”, таких листів не вислали, а офіцерам не передавали листів від їхніх сімей. Цей факт підтверджують 26 мішків з листами, знайдених в Козельську після ліквідації табору.

Катинь – це назва, яка символізує вбивство органами НКВС навесні 1940 року близько 22 тисяч польських офіцерів. Що привело до цієї трагедії?

23 серпня 1939 року був підписаний таємний протокол між міністрами закордонних справ Радянського Союзу і III Рейху. В історію цей документ увійшов як пакт Ріббентропа-Молотова, отримавши свою назву від прізвищ політиків. Протокол визначав лінію поділу II Польської Республіки та зони радянських і німецьких впливів на її території. Згідно з пактом, III Рейх напав на Польщу 1 вересня 1939 року, Радянський Союз – 17 вересня 1939 року. Радянська агресія на Польщу, яка боролася з Німеччиною, історики називають „ножем у спину”. Гітлер оголосив війну Польщі, natomiast Сталін нічого подібного не зробив. Польське військо, яке вже протягом трьох тижнів захищало батьківщину від фашистської навали, враз зазнало нападу зі східного боку, куди, власне, й відступав його фронт. Радянська пропаганда називала цей напад визволенням 3-підпольського „ярма” народів України і Білорусі і декларувала те, що „прийме під свою опіку” ці території під час воєнної завірюхи. Правдою було те, що Сталін пам’ятав перемогу поляків, яка стримала більшовицьке нашествя в 1920 році, і чекав на сприятливу для його намірів політичну ситуацію, щоб розправитися з демократичною „буржуазною панською Польщею”. Радянська агресія 17 вересня

Zbigniew Herbert GUZIKI

(Pamięci kapitana Edwarda Herberta)

Tylko guziki nieugięte
Przetrwaly śmierć świadkowie zbrodni
Z głębin wychodzą na powierzchnię
Jedyny pomnik na ich grobie

Są aby świadczyć Bóg policzy
I ulituje się nad nimi
Lecz jak zmartwychwstać mają ciałem
Kiedy są lepką częstką ziemi

Przeleciał ptak przepływa obłok
Upada liść kielkuje ślaz
I cisza jest na wysokościach
I dymi mgłą katyński las

Tylko guziki nieugięte
Potężny głos zamilkłych chórów
Tylko guziki nieugięte
Guziki z płaszczy i mundurów.

polskich specjalnie wyselekcjonowano kadrę oficerską – stanowiła ona połowę całej kadry oficerskiej ówczesnego Wojska Polskiego. Wśród oficerów zawodowych – wojskowych, straży granicznej i policjantów znajdował się kwiat polskiej inteligencji – oficerowie rezerwy, tj. lekarze, nauczyciele, inżynierowie, pracownicy sądownictwa, pracownicy nauki (w tym wielu wybitnych profesorów), a także kapelani i właściciele ziemscy. Rozmieszczono ich w trzech obozach – Kozelsku, Ostaszkowie i Starobelsku. Pozwolono pisać jeden list na miesiąc do rodziny. Wiele rodzin jednak nigdy listu nie otrzymało i odwrotnie. Przyczyna tkwiła w cenzurze – wszystkie listy przed wysłaniem do rodzin i te, które od najbliższych były przysyłane, wnikliwie badała NKWD. Jeśli znajdowało się w nich cokolwiek niepokojącego dla Sowietów, listów tych nie wysyłano, a o rodzinach nie doreczano. Fakt ten potwierdza 26 worków z listami znalezionych w Kozelsku po likwidacji obozu.

Uwięzieni oficerowie byli stale infiltrowani przez NKWD. Na współpracę prawdopodobnie zgodziło się kilka procent i ci uratowali się – później zostali wcielani do Armii Berlinga. Natomiast pozostali – około 96% współpracy takiej zdecydowanie odmówili. Echa tych wydarzeń zostały w strzępach notatek pisanych po kryjomu przez niektórych oficerów – notatek znalezionych potem przy ekshumacji. Z zapisów tych możemy się też dowie-



dzień, w jaki sposób więźniowie polscy spędzali Wilie 1939 roku oraz jak przegotowywali się do Wielkanocy. Wiele notatek to zapiski bardzo osobiste – pisane jakby listy z wyznaniem do najbliższych. Treść większości zapisków świadczy o tym, że oficerowie nie wiedzieli, jaki los ich czeka i gdy rozpoczęły się wywózki do miejsc kaźni – ci, którzy pozostawali w obozie w przekonaniu, że Sowieci wywożą ich na front, by mieli walczyć – sztywali się do drogi. By nie zapanowała panika w obozach i by uspić czujność Polaków, Sowieci specjalnie wszystkich jeńców szczypli na tyfus.

Wniosek Berii do kierownictwa partii komunistycznej i rządu sowieckiego z 05. marca 1940 roku brzmiał:

W obozach dla jeńców wojennych i w więzieniach NKWD zachodniej Białorusi i Ukrainy znajduje się duża liczba oficerów Armii Polskiej i organów wywiadu, straży granicznej i polskiej policji, żandarmerii i pracowników państwowych oraz właścicieli ziemskich. W związku z tym, że wszyscy są zatwardziałymi i nieprzejednanymi wrogami władzy radzieckiej polecić NKWD ZSRR zastosować wobec tych osób najwyższy wymiar kary – rozstrzelania – bez wzywania aresztowanych i przedstawiania im zarzutów i aktu oskarżenia.

/podpisali: Stalin, Woroszyłow, Molotow, Mikojan, Kalinin, Kaganowicz/

Ta data wyznacza początek trwającej przez blisko dwa miesiące kaźni oficerów. By nie wzbudzać podejrzeń, byli codziennie wywożeni w kilkusetosobowych grupach – jeńcy ze Starobelska byli mordowani w Piątychatkach k. Charkowa, jeńcy z Ostaszkowa w miejscowości Miednoje k. Kalinina (dzisiejszy Twer), a jeńcy z Kozelska w lesie w miejscowości Katyn k. Smoleńska. Nie znamy losów około 6000 polskich działaczy państwowych, duchownych i przemysłowców, zamordowanych w tym czasie przez NKWD w kilkudziesięciu więzieniach na terenach dzisiejszej zachodniej Białorusi i Ukrainy. W Piątychatkach i Miednoje oficerowie byli wprowadzani po jednym do piwnicy i tam po sprawdzeniu danych, mordowani nagłym, niespodziewanym strzałem w tył głowy. Jeńcy z Kozelska byli mordowani w analogiczny sposób w lesie katyńskim tuż nad wielkimi dolami śmierci. Doprowadzani do tych dolów, widzieli zastrzelonych już wcześniej swych kolegów, stąd też jeńcy z tej grupy – chociaż mordowani specjalnie pojedynczo – bezpiecznie dla oprawców, próbowali się bronić. Dowodzą tego odkryte w czasie ekshumacji skrepowane sznurami i drutami ręce, omotane workami głowy oraz zakneblowane usta.

Łącznie zamordowano 21857 oficerów polskich.

Skrycie ich pogrzebano, ciała zalano wapnem. Rząd Polski na Uchodźźwie na próżno poszukiwał połowy swej kadry. Stalin udzielał enigmatycznych odpowiedzi. W 1943 roku posuwający się front niemiecki odkrył mogiły katyńskie. Masowy mord na Polakach propaganda niemiecka wykorzystwała przeciwko Sowietom, ci zaś oskarżyli o niego Niemców, wskazując na zafałszowaną datę mordu jako na jesień 1941 roku (to

znaczy już po wybuchu wojny między III Rzeszą a ZSRR). Kłamstwo Sowietów – jako sojusznika aliantów zostało przez nich przyjęte i podane do wiadomości publicznej. O Katyni oskarżono Niemców. Sytuacja taka trwała przez pół wieku – po zaprowadzeniu wygodnego dla Stalina, Churchilla i Roosevelta „porządku jałtańskiego”. Po wojnie w komunistycznej Polsce o Katyniu (jako symbolu kaźni wszystkich oficerów, także z innych obozów w ZSRR) nie można było mówić. Rodziny pomordowanych były wywołane w głąb ZSRR, wtrącając do więzień za tak zwaną „szepetaną propagandę”, zwalniane z pracy, eksmitowane z mieszkani, nie przyjmowane na wyższe uczelnie, pozbawiane praw publicznych i szkanowane. „Hydra” demokratycznej przedwojennej Polski – która najpierw uosabiała zamordowani oficerowie, a potem ich rodziny, miała się nigdy nie odrodzić – według recepty mocodawców z ZSRR i ich rodzimych PRL – owskich wykonawców.

Stało się inaczej – prawda o Katyniu funkcjonowała w świadomości Polaków, pamiętających 17. września 1939 roku. Rodzin ofiar, często zaprzysiężone ze sobą jeszcze przed wojną, utrzymywały ze sobą stały kontakt i pielęgnowały pamięć ojców, synów, braci i mężów.

W drugim obiegu pojawiły się znaczki pocztowe, na których umieszczono prawdziwą datę mordu w Katyniu. Poza granicami zniewolonej przez reżim komunistyczny Polski pojawiały się publikacje polskie, odsłaniające autentyczne oblicze zbrodni sowieckiej. Pod koniec lat osiemdziesiątych, u kresu komunizmu, w Polsce zaczęły zawiązywać się oficjalne stowarzyszenia – Rodzina Katynska, skupiające krewnych zamordowanych oficerów. Obecnie w wielu miastach Polski działa kilka takich oddziałów. Ich członkowie jeżdżą z odczytami do szkół i innych placówek działalności publicznej, dbają o miejsca pamięci, pomniki katyńskie, wspierają swymi zachowanymi dokumentami i pamiątkami muzea.

W tym roku mija 70. rocznica od wydarzeń z wiosny 1940 roku. Należy pamiętać, że Sowieci nie tylko dokonali eksterminacji fizycznej 22.000 oficerów – ale dokonali wyrażonej w okrutnej operacji wycięcia serca i mózgu Polsce. Pozbawili Naród Polski jego nastawione ideowo i niepodległościowo wyszkolonego i wykształconego kierowniczego elementu. Zbrodnia ta miała daleko idące konsekwencje – katastroficzne w skutkach osłabienie moralnego substancji narodowej przez wiele dziesiątków lat. Na skutek wycięcia tego narodowego korzenia – po wojnie Polska stała się niemal bezwonnym narzędziem w rękach totalitarnego systemu. O odbudowanie wyniszczonych w Katyniu tkanki obywatelskiej tak wyszkolonej, przygotowanej w pełni do poprowadzenia dojrzałego życia publicznego i o tak ideowej postawie – nie będzie Polakom łatwo jeszcze przez wiele dziesiątków lat. I to jest najtragiczniejsza konsekwencja Katynia.

Justyna Jancz

pisów można się dowiedzieć, jak polscy jeźdźcy służyli Wilie 1939 roku, a także jak gotувалися do Wielkanocy. Багато записів – це нотатки дуже особисті, написані ніби листи з одкровеннями до найближчих. Зміст більшості нотаток свідчить також про те, що офіцери не знали, яка доля їх чекає. Коли розпочався вивіз до місць страти, ті, що залишалися в таборі і були переконані, що „Совети” вивозять їх на фронт для боротьби, готувалися в дорогу. Для того, щоб у таборах не виникла паніка і щоб приспати інтуїцію поляків, „совети” спеціально вакцинували від тифу всіх військовополонених.

Пропозиція Берії керівництву Комуністичної партії і радянського уряду від 5 березня 1940 року звучала так:

У таборах для військовополонених і у в'язницях НКВС на заході Білорусі та України перебуває велика кількість офіцерів Польської Армії та органів розвідки, прикордонної охорони і польської поліції, жандармів, державних працівників, землевласників. У зв'язку з тим, що всі вони – закоренілі та безкомпромісні вороги радянської влади, рекомендувати НКВС СРСР застосувати стосовно цих осіб найвищу міру покарання – розстріл – без виклику заарештованих і представлення їм звинувачень та акту обвинувачення.

/підписали: Сталин, Ворошилов, Молотов, Мікоян, Калінін, Кіганович/

Ця дата визначає початок страти офіцерів, що тривала протягом близько двох місяців. Щоб не викликати підозри, щодня вивозили групи офіцерів по кілька сотень чоловік: військовополонених зі Старобельська розстрілювали у П'ятихатках поблизу Харкова, військовополонених з Осташкова – у селі Медное поблизу Калініна (сьогодні – Твер), а військовополонених з Козельська – в лісі біля села Катинь поблизу Смоленська. Невідомою залишається доля близько 6 тис. польських державних діячів, священиків та промисловців, убитих в той час органами НКВС в кількох десятках в'язниць на території сьогоденної західної Білорусі та західної України. У П'ятихатках і Медному офіцерів заводили по одному до підвалів і там, після перевірки даних, убивали раптовим, неочікуваним пострілом у потилицю. Військовополонених з Козельська вбивали подібним чином у катинському лісі, одразу біля великих ям смерті. Приведені до цих ям, польські офіцери бачили своїх вбитих колег і пробували захищатися, хоч спеціально, заради власної безпеки, їхні кати розстрілювали їх поодиноці. Свідчать про це дані експертизи, яка показала, що у військовополонених були зв'язані шнурками і дровами руки, обмотані мішками голови та кляп у роті.

Убито 21857 польських офіцерів.

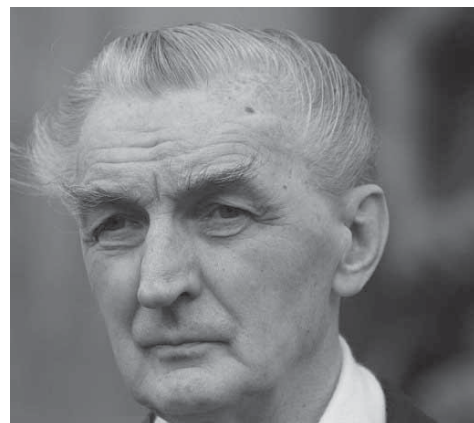
Іх таємно поховали, тіла залили вапном. Польський уряд в еміграції даремно розшукував половину своїх кадрів. Сталін давав загадкові відповіді. У 1943 році німецький фронт знайшов катинські могили. Масове вбивство поляків німець-

ка пропаганда використала проти „советів”, „совети”, на томість, звинуватили у ньому німців, подаючи фальшиву дату вбивства – осінь 1941 року (тобто вже після початку війни між III Рейхом та СРСР). З обманом „советів” союзники погодилися. У Катинській трагедії звинуватили німців. Такою була ситуація протягом півстоліття після запровадження зручного для Сталіна, Черчіля та Рузвельта „ялтинського порядку”. Після війни в комуністичній Польщі про Катинь (як символ страти всіх офіцерів, у тому числі й з інших таборів у СРСР) не можна було говорити. Сім'ї розстріляних офіцерів вивозили вглиб СРСР, кидали до в'язниць за так звану „наштану пропаганду”, звільняли з роботи, виселяли з помешкань, не приймали до вищих навчальних закладів, позбавляли громадянських прав і переслідували. „Гідра” демократичної довоєнної Польщі, яку спочатку уособлювали вбиті офіцери, а потім і їх сім'ї, відповідно до рецепту господарів з СРСР і підірваних ПНРівських вихованців не повинна була ніколи відродитися.

Сталося по-іншому. Правда про Катинь жила в свідомості поляків, які пам'ятали 17 вересня 1939 року. Сім'ї убитих офіцерів, які переважно подружжися між собою ще до війни, утримували постійний контакт і дбали про пам'ять батьків, синів, братів і чоловіків. Підпільні видавництва розповсюджували поштові марки, на яких подавалася справжня дата вбивства в Катині. Поза кордонами повоєнної комуністичним режимом Польщі з'явилися польські публікації, що показували справжнє обличчя радянського злочину. Наприкінці восьмидесятих років, у період занепаду комунізму, в Польщі почало створюватися офіційне товариство – Катинська сім'я, що об'єднувало родичів убитих офіцерів. Нині в багатьох містах Польщі діють відділи цього товариства. Його члени їздять з лекціями у школи та інші громадські інституції, піклуються про катинські пам'ятники, передають збережені документи і речі в музеї.

У цьому році минає 70-та річниця подій весни 1940 року. Слід пам'ятати, що „совети” не тільки фізично знищили 22 тис. офіцерів, але й здійснили продуману і жорстоку операцію вбивства серця і мозку Польщі. Позбавили польський народ його вихованого на незалежницьких ідеях, вишкolenого і освіченого керівного елементу. Цей злочин мав далеко наслідки – катастрофічне моральне ослаблення національної субстанції протягом багатьох десятиріч. Унаслідок винищення національного коріння, після війни Польща стала майже безвільним інструментом у руках тоталітарної системи. Відродити винищений у Катині громадянський прошарок, настільки навчений, повною мірою готовий до зрілого публічного життя і з такою ідейною позицією, не легко буде полякам ще протягом багатьох десятиріч. І це найтрагічніший наслідок Катині.

Юстина ЯНЧ



ks. Roman Indrzejczak (1931 – 2010) był od 2005 roku kapłanem prezydenta Lecha Kaczyńskiego. W czasach PRL – u przedstawił opozycję demokratycznej i członek „Solidarności”



Porucznik Paweł Janeczek – funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu (ur. 1973)



Dariusz Jankowski – pracownik Biura Obsługi Kancelarii Prezydenta RP.



Plk dr hab. Wojciech Lubiniński – Lekarz prezydenta Lecha Kaczyńskiego (ur. 1969)



Tadeusz Lutoborski - rodziny Katyńskie ur. 1926



Barbara Mamińska -
Dyrektorka w Kancelarii Prezydenta RP (ur. 1957)



Zenona Mamontowicz-Lojek - przewodnicząca Polskiej Fundacji Katyńskiej upamiętniającej zbrodnię katyńską.



Stefan Melak - prezes Komitetu Katyńskiego (ur. 1946)



Tomasz Merta - wiceminister kultury (ur. 1965)

Pamięć o ofiarach tragedii Równe

11 kwietnia 2010 roku w kościele św. Piotra i Pawła w Równem miała miejsce msza święta w intencji ofiar katastrofy samolotu prezydenckiego pod Smoleńskiem. Po mszy pod tablicą katyńską upamiętniającą każdą ofiarę polskich w 1940 roku złożono kwiaty i zapalono znicze na pamiątkę zamordowanych 70. lat temu i tych, którzy w tym samym miejscu zginęli 10. kwietnia.

Trudno o tym mówić. To drugi Katyń. Zginęła znowu elita i to w takim miejscu – to najczęściej powtarzane słowa po uroczystości.

24 kwietnia 2010 roku, w sobotę o godzinie 18:00 w nowej auli budynku parafialnego przy ulicy Sobornej 213 będzie miał miejsce wieczór katyński Kto w poświęceniu padł godzinie/ten się w innych przeżył tylko/ - w 70. rocznicę zbrodni katyńskiej. Uroczystości zostaną połączone ze wspomnieniem ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem.

25 kwietnia zostanie odprowadzona msza święta w intencji zamordowanych oficerów i tragicznie zmarłych 10. kwietnia. Po mszy na terenie placu kościelnego będzie miało miejsce uroczyste sadzenie drzew pamiątki oficerów w 70. rocznicę Katynia.

Organizatorami uroczystości są Konsulat Generalny RP w Łucku, parafia rzymsko - katolicka w Równem, Związek Harcerstwa Polskiego na Ukrainie oraz Towarzystwo Kultury Polskiej im. Wł. Reymonta w Równem.

Пам'ять про жертви трагедії Рівне

11 квітня 2010 року в костелі Святого Петра і Павла в Рівному відбулося богослужіння в пам'ять про жертви катастрофи президентського літака під Смоленськом. Після богослужіння біля катинської таблиці, яка увіковічує пам'ять страчених у 1940 році польських офіцерів, було покладено квіти і запалено лампадки в пам'ять про розстріляних 70 років тому та тих, які загинули на цій же землі 10 квітня 2010 року.

„Важко про це говорити. Це друга катинська трагедія. Знову загинула еліта, на тій же землі, – це слова, які сьогодні найчастіше повторюються.

24 квітня 2010 року о 18.00 у новому актовому залі парafіальної будівлі по вулиці Соборній, 213 відбудеться катинський вечір „Хто поліг у годину посвяти, той в інших перейшов“, присвячений 70-й річниці катинського злочину. Захід буде присвячений також жертвам авіакатастрофи під Смоленськом.

25 квітня відбудеться богослужіння в пам'ять про вбитих офіцерів та тих, хто трагічно загинув 10 квітня. Після богослужіння на майдані біля костелу будуть посаджені дуби в пам'ять про офіцерів у 70-ту річницю Катині.

Організатори заходу – Генеральне Консульство Республіки Польща в Луцьку, римо-католицька парафія в Рівному, Спілка Польських Харцерів в Україні та Товариство Польської Культури ім. В. Реймонта в Рівному.



Горохів

Звістка про авіакатастрофу, у якій загинули Президент Польщі Лех Качинський та польська делегация, збрала 12 квітня у Товаристві польської культури ім. Еви Фелінської в Горохові членів товариства, знайомих та представників районної влади. Присутні хвилююче мовчання помянули усіх загиблих. Зі словами співчуття до присутніх звернувся керуючий справами виконавчого апарату районної ради Володимир Савич.

Голова товариства Валентина Кленк розповіла про життєвий шлях президента Леха Качинського і про тих, хто був на борту літака. Потім усі присутні переглянули коротку відеогалерею про Леха Качинського та події під Смоленськом, яку підготував Андрій Кленк, та фільм Андреса Вайди „Катинь“.

Horochów

Wiadomość o katastrofie, w której zginęli Prezydent RP Lech Kaczyński oraz polska delegacja, zebrała 12 kwietnia w Towarzystwie Polskiej Kultury imienia Ewy Felińskiej w Horochowie członków towarzystwa, znajomych oraz przedstawicieli władz miejscowych. Obecni chwilą ciszy uczcili pamięć wszystkich ofiar tragedii. Ze słowami współczucia do zebranych Kierownik Działu Administracyjnego Horowskiej Rady Rejonowej przemówił Wołodimir Sajewycz.

Prezes towarzystwa Walentyna Klenk przedstawiła drogę życiową Prezydenta Lecha Kaczyńskiego i tych, którzy byli na pokładzie samolotu. Wszystkim obecnym została zaprezentowana przygotowana przez Andrija Klenka krótka wideogaleria o Lechu Kaczyńskim oraz o tragedii pod Smoleńskiem. Obecni również obejrzeli film Andrzeja Wajdy „Katyn”.



Sobota przed Niedzielą Miłosierdzia Bożego

Sobota 10 kwietnia przed Niedzielą Miłosierdzia Bożego zmieniła Polskę.

Zjednoczyła we wspólnej żałobie za ofiarami tragedii prezydenckiego samolotu setki milionów Polaków. Zmusiła do zastanowienia się nad wyzwaniem, które stawia przed nami Bóg. Zmusiła do zapomnienia o konfliktach politycznych i wzajemnych. Zmieniła Polaków.

Właśnie na początku kwietnia w Polsce odbywały się dni pamięci papieża Jana Pawła II. Sobota 2 kwietnia 2005 roku przed Niedzielą Miłosierdzia Bożego też zjednoczyła w żałobie i zmieniła Polaków.

Człowiek, który zmienił świat

Minęło 5 lat od śmierci Jana Pawła II

Karol Wojtyła – zwykły chłopiec spod Krakowa, który nade wszystko kochał ludzi, uwielbiał piłkę nożną i marzył o karierze aktora lub lotnika – przyszedł na ten świat z ważną misją. Swoim skromnym, godnym życiem wykazał on ludzkość, że każdy potrafi zmieniać się na lepsze i przydać się do wielkiej sprawy – pomocy bliźniemu.

Bardzo dużo rzeczy Papież z Polski uczynił po raz pierwszy. Był pierwszym w ciągu ostatnich pięciu wieków papieżem spoza Włoch, uczynił pierwsze prawdziwe kroki w celu zjednoczenia chrześcijan, jako pierwszy z hierarchów kościelnych objechał cały świat, odbywając ponad stu podróży zagranicznych, w sumie przyjął na audyencjach rekordową liczbę – 17 milionów osób.

Pięć lat minęło od tego dnia, kiedy świat katolicki stracił swego Papieża, jednak wciąż trudno nam uwierzyć, że tego wyjątkowego człowieka nie ma wśród nas. Jan Paweł II stał się bodaj największym autorytetem dla współczesnego młodego pokolenia ludzi. W ciągu mniej niż trzydziestu lat pontyfikatu potrafił on odmienić postawę Kościoła. W tym okresie było dużo niesprzeczających warunków: przemiana wartości społecznych, globalizacja, konsumpcjonizm, rewolucja seksualna, ofensywa komunizmu. Wartości duchowe traciły na wadze, jednak mimo wszystko Jan Paweł II uczynił chrześcijaństwo bardziej dostępnym dla ludzi. Kościół stał się rewolucyjnie demokratycznym i życzliwym dla wszystkich.

Karol Wojtyła został pierwszym papieżem, który modlił się w synagodze, co stanowił krok w kierunku pojednania z Żydami. Śmiało dążył do zbliżenia z prawosławnymi i protestantami. Za czasów jego pontyfikatu zaczęto otwarcie mówić o ekumenizmie i Watykan szeroko otworzył drzwi dla wszystkich, którzy nie byli objęti na wartości chrześcijaństwa.

Działania reformatora Jana Pawła II bronią się przed krytyką, ponieważ podejmowane przez niego kroki były świadome i dobrze przemyślane. Wynikały one z postawy intelektualnej znajdującej swoje odzwierciedlenie w wielu pracach filozoficznych, historycznych, kulturowych i religijnych, które Papież nieustannie pisał do samego końca swego ziemskiego pielgrzymowania. Powstało ich w sumie ponad sto dwadzieścia. Jego bestseller „Przekroczyć próg nadziei” wydano na całym świecie, w dwudziestu milionach egzemplarzy. Nadal podziwiany wysoką erudycją i kulturą, która przebiegała z stron pisań, nie tylko rozumem, ale też sercem. Gdziekolwiek był, Papież zawsze starał się przemówić do chrześcijan w ich języku ojczystym. Co godne podkreślenia, Zwierzchnik Kościoła Katolickiego swobodnie się

posługiwał sześcioma językami, a swoje występy przygotowywał w dziesiątkach języków świata.

Obecnie można zaobserwować, że nawet przekonani ateści dowartościowują zarówno osobowość Jana Pawła II, jak też jego działania. Wybrany na papieża jako człowiek z obozu socjalistycznego, stale pracował nad tym, aby obalić komunizm i zmienić jego kolebkę – Związek Radziecki, który był „więzieniem narodów”. Już po śmierci Papieża, w 2006 roku Komisja Śledcza z Włoch odnalazła dowody na to, że zamach na Jana Pawła II został zamówiony przez sowieckie służby specjalne. Zamach ten wykonany przez tureckiego zbrojnego nie powiódł się jednak – ciężko ranny Papież przeżył. W 1989 roku w Watykanie raz pierwszy spotkał się on z przywódcą komunistycznym – Michaiłem Gorbaczowem. Spotkanie to w swój sposób przyczyniło się do upadku ZSRR.

W pożegnaniu Jana Pawła II i jego pogrzebie uczestniczyło najwięcej osób w historii ludzkości. 300 tysięcy ludzi było obecnych na żałobnej Mszy Świętej, 4 miliony pielgrzymów odprowadzało zastępcę Świętego Piotra z tego ziemskiego padolu do życia wiecznego (z czego ponad milion Polaków). Więcej niż miliard wiernych należących do różnych wyznań chrześcijańskich i wyznawców innych religii modliło się w jego intencji. Szokującą była również liczba widzów telewizyjnych, którzy oglądali ceremonię na żywo – dwa miliardy. W pogrzebie Papieża uczestniczyło ponad stu przywódców państw i rządów, w tym 11 monarchów, 70 prezydentów i premierów oraz kilku szefów organizacji międzynarodowych. I jeszcze około dwóch tysięcy członków z różnych delegacji. W sumie na pożegnanie z tym wielkim człowiekiem współczesności przybyli przedstawiciele z 176 krajów świata.

Jan Paweł II przeżył dobre życie i pozostawił po sobie bardzo bogatą spuściznę nie tylko w postaci wydanych dzieł i dobrych uczynków. Udało się mu również zapalić w sercu wielu z nas magiczny płomień, który wciąż płonie i wspomaga swym ciepłem nasze dobre czyny. W tych czynach Wielki Papież nadal żyje.

Czas nieubłagany biegnie naprzód. W ciągu pięciu lat powoli zaczęto zapominać o tym niezwykłym i ważnym Papieżu. Jednak nie ulega wątpliwości, że jego przyświeca na ziemi nie było przypadkowe. Do nas należy obowiązek korzystania z osiągnięć Jana Pawła II. Teraz ważne jest nie tylko jakim człowiekiem był on. O wiele istotniejszym jest to, jacy – dzięki niemu – będziemy my i otaczający nas świat.

Wiktor Jaruczyk

Субота напередодні Неділі Божого Милосердя

Субота 10 квітня, напередодні Неділі Божого Милосердя, змінила Польщу.

Об'єднала у спільній жалобі за жертвами трагедії президентського літака сотні мільйонів поляків. Змусила задуматися над викликами, які ставить перед нами Бог. Змусила забути про політичні суперечки та взаємні образи. Змінила поляків.

Саме в ці дні в Польщі відбувалися дні пам'яті папи римського Іоанна Павла II. Субота 2 квітня 2005 року, напередодні Неділі Божого Милосердя, теж об'єднала у жалобі та змінила поляків.

Людина, котра змінила світ

Минуло 5 років, відколи не стало Іоанна Павла II.

Кароль Войтила – звичайний хлопець з-під Кракова, котрий понад усе любив людей, футбол, мріяв стати актором чи льотчиком, прийшов у цей світ недаремно. Своїм скромним, проте достойним життям, він продемонстрував людству, що кожен може змінити себе на краще і стати у пригоді великій справі – допомогти ближньому.

Надзвичайно багато речей Понтифік із Польщі зробив уперше. За останні п'ять століть став першим Папою з-за меж Італії, вперше зробив реальні кроки для об'єднання християн, перший із церковних ієрархів об'їхав увесь світ, здійснивши більше сотні закордонних подорожей, на аудієнції в Папи побували рекордні 17 мільйонів осіб...

Пройшло п'ять років, відколи увесь католицький світ осиротів, однак досі важко повірити у те, що цієї світлої та щирої людини вже немає. Іоанн Павло II став, мабуть, найбільш авторитетною людиною сучасності для цілого покоління людей. За неповні тридцять років понтифікату він змінив ставлення до віри та церкви. Причому цей період припав на надзвичайно несприятливі у світі часи: зміна цінностей у суспільстві, глобалізація, матеріалізм, сексуальна революція, популяризація комунізму. Духовні цінності відігравали усе меншу роль, проте попри це Іоанн Павло II зміг збудувати християнство більш доступним для мас. Церква стала революційно демократичною, приязною для кожного.

Кароль Войтила став першим Папою, котрий молився у синагозі, зробивши крок назустріч іудеям. Він сміливо пішов на зближення із православними та протестантами. При ньому вперше відкрито почали говорити про єкуменізм, а двері Ватикану навстіж відчинилися для всіх, кому були не байдужі цінності християнства.

Дії реформатора Іоанна Павла II важко було критикувати, оскільки кожен його крок був виваженим та добре продуманим, підкріпленим інтелектуальною базою силою, посиленою філософських, історіософських, культурознавчих та релігійних праць, які він не втомно писав аж до закінчення свого земного життя. Загалом їх було написано більше ста двадцяти. Його ж бестселер «Переступити поріг надії» розійшовся світом двадцятимільйонним тиражем. Досі можемо подивуватися високій ерудиції та культурі, якими дихають сторінки, що були писані не лише розумом, а й серцем. Де б він не був, намагався звертатися до християн їх рідною мовою. Загалом же, католицький першосвященник вільно користу-

вався шістьма мовами, проте свої публічні виступи готував десятками мов світу.

Нині з подивом спостерігаємо наскільки навіть відверті атеїсти цінують як самого Іоанна Павла II, так і його дії. Вступивши на престол, як людина із соціалістичного табору, він впевнено працював над тим, аби зруйнувати комунізм та його колиську – «тюрму народів» Радянський Союз. Вже після смерті Папи, у 2006 році, слідча комісія із Італії знайшла докази про те, що замах на Іоанна Павла II був замовлений радянськими спецслужбами. Щоправда, той замах, втілений турецьким вбивцею, так і не приніс результату – Папа вижив. Вже у 1989 році він вперше зустрівся із найвищим комуністичним очільником Михайлом Горбачовим у Ватикані. Ця зустріч стала передтечею падіння СРСР.

Прощання з Іоанном Павлом II та його похорон були наймасовішою церемоніальною подією в історії людства. 300 тисяч осіб були присутні на траурній літургії, 4 мільйони паломників проходили на місника Святого Петра з життя земного в життя вічне (з них більше мільйона склали поляки); понад мільярд віруючих, що належать до різних християнських конфесій і які сповідають різні релігії, молилися за упокій його душі. Вражає також кількість телеглядачів, котрі стежили за церемонією у прямому ефірі – два мільярди! На похорон понтифіка з'їхалися понад сотня глав держав та урядів, серед них – 11 монархів, 70 президентів і прем'єр-міністрів, кілька керівників міжнародних організацій, близько двох тисяч членів різних делегацій. Загалом попрощалися із великою людиною сучасності прибули представники 176 країн світу.

Проживши велике життя, він лишив по собі надзвичайно багатий спадок не лише у вигляді написаних праць та зроблених добрих вчинків для мільйонів людей. Іоанн Павло II зміг запалити у серці кожного із нас чарівний вогник, який палахкотить донині, зігріваючи своїм теплом усі наші добрі вчинки.

Час неможливо летить вперед. За п'ять років людство потрохи забуває цю неординарну і важливу людину, проте безсумнівно – його прихід на землю був не випадковим. Наш обов'язок – пам'ятати здобутки Іоанна Павла II. Нині не так важливо яким він був, набагато важливіше те, якими завдяки йому станемо ми і навколишній світ.

Віктор ЯРУЧИК



Kapitan Dariusz Michalowski - Funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu (ur. 1975)



Stanisław Mikke (1947 - 2010) był wiceprzewodniczącym Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Znany adwokat



Aleksandra Natalli-Swiat (1959 - 2010) była posłanką Prawa i Sprawiedliwości.



Podporucznik Piotr Nosek - Funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu (ur. 1975)



Ewa Bąkowska - Członkini Federacji Rodzin Katyńskich (ur. 1962)



Piotr Nurowski - (ur. 1945) Prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego



Sławomir Skrzypek - ur. 1963, prezes Narodowego Banku Polskiego



Wiesław Woda (1946 - 2010) od 1997 roku był nieprzerwanie posłem Polskiego Stronnictwa Ludowego, wcześniej zasiadał w sejmie kontraktowym.



Ks. bp. gen. dywizji Tadeusz Płoski (1956 - 2010). Zasiadał w Radzie Ochrony Pamięci Walki i Męczeństwa



Jolanta Szymanek - Deresz (1954 - 2010) była posłanką Sojuszu Lewicy Demokratycznej i wiceprzewodniczącą partii.



Jan Osiński - Ksiądz. Podpułkownik. Wicekanclerz Kurii Polowej Wojska Polskiego.



Władysław Stasiak (1966 - 2010) - szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego



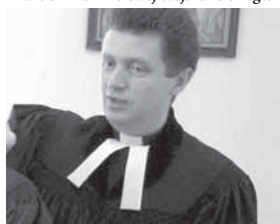
Por. pilot Artur Ziętek
Członek załogi samolotu (ur. 1978)



General Włodzimierz Potasiński (1956 - 2010) był dowódcą wojsk specjalnych. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski



Izabela Tomaszewska - ur. 1955, dyrektor zespołu protokolarnego Prezydenta RP



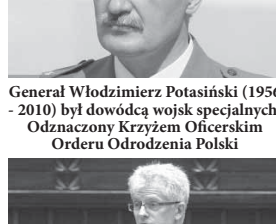
Adam Pilch - Zastępca ewangelickiego biskupa wojskowego (ur. 1965)



Kapitan pilot Arkadiusz Protasiuk - Członek załogi (ur. 1974)



Natalia Janusko - Stewardesa (ur. 1987)



Arkadiusz Rybicki (1953 - 2010) był posłem Platformy Obywatelskiej. W latach 80. członek NSZZ „Solidarność”. Na początku lat 90. bliski współpracownik byłego prezydenta Lecha Wałęsy



Chorąży Marek Uleryk - Funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu (ur. 1975)



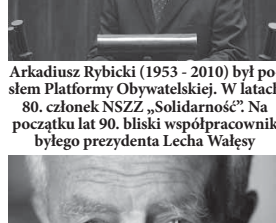
Maciej Płażyński - prezes stowarzyszenia Wspólnota Polska, poseł na Sejm RP (ur. 1958)



Major pilot Robert Grzywna - członek załogi (ur. 1974)



Major Zbigniew Dębski - Powstaniec warszawski (ur. 1922)



Andrzej Sariusz-Skąpski - ur. 1937, prezes Federacji Rodzin Katyńskich



Justyna Moniuszko - Stewardesa (ur. 1986)



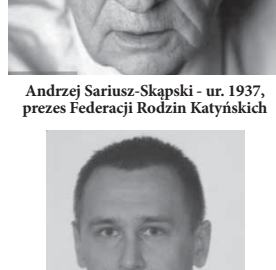
młodszy chorąży Agnieszka Pogórka-Węclawek - ur. 1975, funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu



Zbigniew Wassermann (1949 - 2010) był posłem Prawa i Sprawiedliwości.



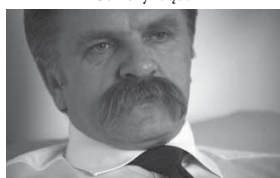
Aleksander Fedorowicz - w latach 90 wicekonsul Polski w Uzbekistanie.



Chorąży Jacek Surówka - funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu (ur. 1974)



Janusz Zakrzeński - jedyny polski aktor, który zginął w katastrofie



Krzysztof Putra, wicemarszałek Sejmu



Paweł Wypych (1968 - 2010) był prezydenckim ministrem.



Bronisława Orawiec-Löffler, bratanica Franciszka Orawca zamordowanego w Katyniu



Jerzy Szmajdziński (1952 - 2010) był posłem Sojuszu Lewicy Demokratycznej nieprzerwanie od 1985 roku, wice-marszałkiem Sejmu tej kadencji, a także ministrem obrony narodowej w rządzie Leszka Millera. Miał być także kandydatem SLD w wyborach prezydenckich



Edward Wojtas (1955 - 2010) był posłem Polskiego Stronnictwa Ludowego. W tym roku jako dodatkowy, nowy polski deputowany miał trafić do Parlamentu Europejskiego



ks. prof. Ryszard Rumianek - ur. 1947, rektor UKSW



Stanisław Zajac (1949 - 2010) był posłem Prawa i Sprawiedliwości. Na początku lat 90. prezes Zjednoczenia Chrześcijańsko - Narodowego. Znany był także jako adwokat i sędzia



Katarzyna Piskorska
Działaczka warszawskiej Rodziny Katyńskiej (ur. 1937)

Dofinansowano ze środków Senatu RP dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” Дофінансовано на кошти Сенату РП при допомозі Фондації «Допомога Полякам на Сході»